

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 112
van **MAURITS VANDE REYDE**
datum: 14 april 2020

aan **BENJAMIN DALLE**
VLAAMS MINISTER VAN BRUSSEL, JEUGD EN MEDIA

Jeugdbewegingen - Toegankelijkheid voor kinderen met een beperking

Elk kind heeft het recht om haar of zijn vrijetijdsbesteding zelf te kiezen. Nochtans zijn niet alle activiteiten toegankelijk voor alle kinderen en jongeren. Uit onderzoek is gebleken dat kinderen en jongeren met een beperking zich minder welkom voelen in het reguliere jeugd- en vrijetijdsaanbod en dat ze vaak geweigerd worden omwille van praktische redenen.

De Vlaamse overheid heeft de laatste jaren al verschillende initiatieven genomen om deze problematiek te verbeteren. In de vergadering van de commissie Jeugd van 7 december 2017 kondigde toenmalig bevoegd minister Sven Gatz aan dat het decreet 'bovenlokaal jeugdwerk, jeugthuizen en jeugdwerk voor bijzondere doelgroepen' twee subsidielijnen omvatte: enerzijds de structurele ondersteuning van het geprofessionaliseerde jeugdwerk en anderzijds ondersteuning van de vrijwilligersverenigingen. Daarbovenop zou het decreet van 2012 inzake jeugd- en kinderrechten worden uitgebreid met een projectlijn voor experimentele initiatieven voor kinderen en jongeren met een beperking. Naast het decreet werd ook het plan opgevat om een Vlaams netwerk uit te bouwen voor de ontwikkeling van een vraaggestuurd aanbod voor lokale besturen en verenigingen met betrekking tot het thema inclusie. Verder stelde de minister voor om een communicatieplatform in het leven te roepen, waarop jongeren met een beperking makkelijker informatie zouden kunnen vinden over jeugdorganisaties. De resterende problemen die de minister identificeerde, zijn enerzijds de vaak lastig te overbruggen afstand tussen de woonst en de jeugdinfrastructuur en anderzijds de ontoereikende communicatie vanuit de overheid naar de lokale jeugdwerkingen. De minister gaf aan deze jeugdwerkingen te zullen inlichten over de mogelijkheden om vanuit de overheid, zowel op het Vlaamse als op het gemeentelijke niveau, steun te ontvangen voor aanpassingen of renovatie van hun infrastructuur. Een derde knelpunt blijft het leidingtekort binnen de zogenaamde Akabe-tak van de Scouts en Gidsen, die zich specifiek richt op inclusie.

1. Hoeveel jeugdbewegingen voor kinderen en jongeren met een beperking zijn er in Vlaanderen?
Graag de cijfers per jaar voor de periode 2013-2019.
2. Hoeveel kinderen en jongeren met een beperking zijn er aangesloten bij deze 'aangepaste' jeugdbewegingen?
Graag de cijfers per jaar voor de periode 2013-2019.
3. Hoeveel kinderen en jongeren met een beperking zijn aangesloten bij een reguliere jeugdbeweging?

Graag de cijfers per jaar voor de periode 2013-2019.

4. Werd het communicatieplatform voor jongeren met een beperking inmiddels opgericht?

Zo ja, kan de minister een overzicht van de maandelijkse gebruikerscijfers geven sinds de oprichting? Zo neen, wat is de stand van zaken en de geplande timing aangaande de oprichting?

5. Welke maatregelen heeft de minister genomen om de drempel van de verplaatsing naar de jeugdorganisatie te verlagen?
6. Hoe pakt de minister het leidingtekort binnen de Akabe-tak van Scouts en Gidsen Vlaanderen aan?
7. Doet de minister een beroep op de dienstverlening van het Agentschap Inter in de zoektocht om jeugdbewegingen toegankelijker te maken voor mensen met een beperking?
8. Wordt daarbij enkel gefocust op fysieke handicaps of wordt er ook gezocht naar een betere toegankelijkheid van jeugdbewegingen voor kinderen met eerder mentale of psychische problematieken?

ANTWOORD

op vraag nr. 112 van 14 april 2020

van **MAURITS VANDE REYDE**

1. Zowel in het kader van het decreet van 20 januari 2012 houdende een vernieuwd jeugd- en kinderrechtenbeleid als het decreet van 22 december 2017 houdende de subsidiëring van bovenlokaal jeugdwerk, jeugthuizen en jeugdwerk voor bijzondere doelgroepen, worden jeugdorganisaties die werken met kinderen en jongeren met een handicap gesubsidieerd.

Drie van de organisaties die erkend en gesubsidieerd worden als landelijk georganiseerde jeugdvereniging in het kader van het hierboven vermelde decreet van 20 januari 2012 richten nagenoeg hun volledige werking specifiek op kinderen en jongeren met een handicap. Het betreft de volgende organisaties:

- Vzw JKVG (Hannibalvakanties) organiseert vakanties voor kinderen en jongeren met een handicap.
- Vzw Bloemenstad organiseert kampen, vakanties en vrijetijdsactiviteiten voor personen met een lichte tot diepe verstandelijke handicap en bijkomende zorgvragen (bv. autismespectrumstoornissen, gedrags- en emotionele stoornissen, ...).
- Vzw Kei-Jong organiseert cursussen voor jongeren vanaf 17 tot en met 30 jaar die buitengewoon onderwijs volgen (OV2, OV3, ABO); werken in een beschutte werkplaats, dagcentrum of begeleid werken; begeleid worden door een dienst erkend door het Vlaams Agentschap voor Personen met een Handicap (VAPH), bijvoorbeeld begeleid wonen, beschermd wonen, tehuis voor werkenden, pleegzorg...

Verschillende andere organisaties die eveneens erkend en gesubsidieerd worden als landelijk georganiseerde jeugdvereniging hebben een specifieke werking naar kinderen en jongeren met een handicap:

- Scouts en Gidsen Vlaanderen heeft een werking met kinderen en jongeren met een handicap binnen scouting, namelijk de Akabe-werking;
- Kazou organiseert vakanties onder de noemer JOMBA (vakanties voor kinderen en Jongeren Met Bijzondere Aandacht). Doelgroep van de JOMBA-werking zijn jongeren met een fysieke of verstandelijke handicap, autisme, gedragsproblemen of jongeren die net dat beetje extra aandacht nodig hebben, zoals jongeren die bedplassen;
- Crejaksie heeft een specifiek aanbod vakanties voor kinderen en jongeren met een handicap;
- Het Evangelisch Jeugdverbond organiseert jaarlijks een kamp voor kinderen en jongeren met een mentale handicap.

Op basis van het hierboven vermelde decreet van 22 december 2017 worden 14 geprofessionaliseerde bovenlokale jeugdwerkingen en 5 vrijwilligerswerkingen met kinderen en jongeren met een handicap sinds dit jaar gesubsidieerd.

Volgende 14 geprofessionaliseerde werkingen met kinderen en jongeren met een handicap worden tijdens de beleidsperiode 2020-2023 gesubsidieerd: Voluntas, De regenboog, Autisme leeft, Diggie, Doof en Jong, Kompas, VFG-Jong Oost-Vlaanderen,

Jeugddienst Appelsien, Oranje Jeugdwerk, WVA, De Stroom, Dyade, VOC Opstap en GAC Het Balanske.

Volgende 5 vrijwilligerswerkingen met kinderen en jongeren met een handicap worden in 2020 gesubsidieerd: Akabe Heverlee Dominiek Savio, Akabe Wezenplein, Give us a Break, Jonass en Speelplein Groene Zone.

Daarnaast ondersteunen ook lokale besturen deze specifieke werkingen.

2. Onderstaande cijfers geven het bereik weer bij twee van de drie organisaties gesubsidieerd op basis van het decreet van 20 januari 2012 en met een werking volledig gericht op kinderen en jongeren met een handicap, nl. vzw JKVG (Hannibalvakanties), vzw Kei-Jong. De cijfers zijn het aantal unieke deelnemers aan Hannibalvakanties van de vzw JKVG en het aantal unieke deelnemers aan meerdaagse vormingsactiviteiten met overnachting van vzw Kei-Jong. Vzw Bloemenstad kon mij binnen het gegeven tijdsbestek de gevraagde gegevens niet bezorgen.

Werkjaar	vzw JKVG	vzw Kei-Jong
2013	268	158
2014	266	156
2015	285	165
2016	276	138
2017	258	139
2018	271	145
2019	250	155

Ook bij de structureel gesubsidieerde organisaties in het kader van het decreet van 22 december 2017 werd het bereik van unieke deelnemers gedurende het jaar 2019 opgevraagd. 2019 was namelijk het jaar waarin deze organisaties voor een eerste keer structurele subsidies aanvroegen, ingaand vanaf 2020. Bij de weergegeven cijfers werd gepoogd deze expliciet toe te spitsen op het jeugdwerk gesubsidieerd onder deze specifieke subsidielijn. Dit aanbod zit bij meerdere van deze organisaties vervat in een breder vrijetijdsaanbod voor de jeugd, wat het extraheren van zuivere cijfers bemoeilijkt en impact kan hebben op de weergegeven cijfers. Eén organisatie kon mij binnen het gegeven tijdsbestek de gevraagde gegevens niet aanleveren.

Organisatie	Aantal unieke deelnemers in 2019
WVA	265
Voluntas	56
GAC Het Balanske	304
Autisme leeft	403
Kompas	143
De Stroom	172
VOC Opstap	215
Jeugddienst Appelsien	212
Doof en Jong	230
Dyade	69
VFG-Jong	107
De regenbOog	234
Oranje Jeugdwerk	797

3. Alleen Scouts en Gidsen Vlaanderen, als één van de vijf grote 'klassieke' jeugdbewegingen, registreert kinderen en jongeren met een handicap aan de hand van het lidmaatschap bij de Akabe-werking, de specifieke tak binnen haar werking die zich richt naar deze doelgroep. In de subsidieovereenkomst met Scouts en Gidsen Vlaanderen is overigens een specifieke indicator opgenomen over het bereik van leden

via de Akabe-werking waarover de vereniging jaarlijks aan de administratie moet rapporteren.

Het aantal Akabe-leden is per werkjaar weergegeven in onderstaande tabel:

Werkjaar	Aantal Akabe-leden
2013-2014	1.488
2014-2015	1.504
2015-2016	1.551
2016-2017	1.613
2017-2018	1.720
2018-2019	1.714

Ook al houden de andere jeugdbewegingen geen specifieke cijfers bij over het aantal leden met een beperking toch hecht elkeen een bijzonder belang aan diversiteit op een overtuigende manier. Vaak houdt men geen specifieke gegevens bij omdat men er voor kiest kinderen en jongeren als dusdanig niet te "labelen".

- Op 1 oktober 2018 werd het communicatieplatform WAT WAT gelanceerd, waar alle kinderen en jongeren terecht kunnen voor alle soorten informatie. Uiteraard kunnen ook jongeren met een handicap er terecht. Er is ook een apart luik met informatie over 'Handicap'.

WAT WAT bereikte op haar website in februari 2020 46.964 unieke bezoekers en 128.268 pageviews, alsook 22.437 Instagram-accounts. Daarnaast bereikte ze 297.855 Instagram-accounts door middel van een campagne tegen pesten. In maart 2020 kwam het bereik op 82.176 unieke bezoekers, 189.480 pageviews en 40.395 Instagram-accounts. Daarnaast bereikte ze 652.357 Instagram-accounts door middel van een campagne naar aanleiding van de Covid-19-maatregelen.

- Het eventueel faciliteren van de fysieke verplaatsing van een kind/jongere naar diens jeugdorganisatie valt niet onmiddellijk onder mijn bevoegdheid.
- Scouts en Gidsen Vlaanderen heeft een subsidieovereenkomst gesloten voor de periode 2018-2021. Vormen en informeren van leiding en het ondersteunen van lokale groepen zijn als uitdrukkelijke doelstellingen in deze overeenkomst opgenomen.

Scouts en Gidsen Vlaanderen is zich bewust van het feit dat het leidingtekort binnen Akabe-takken blijvend aandacht moet krijgen. Leden met een handicap stromen veel moeilijker door naar de leiding van een Akabe-groep dan leden in de 'reguliere' scoutsgroepen. Heel vaak moet leiding geworven worden vanuit andere scoutsgroepen of extern via allerhande kanalen (onder meer scholen, lokale kranten en magazines). Bij sommige groepen lukt dit vlotter dan bij andere.

Scouts en Gidsen Vlaanderen onderneemt verschillende initiatieven en acties om het leidingtekort aan te pakken. Er werd dit jaar een promofilmje gelanceerd om te laten zien dat Akabe evengoed 'scoutmoedig' (Scoutmoedig is namelijk het jaarthema 2019-2020) kan zijn. Groepen kunnen dit filmje ook gebruiken voor werving van leiding.

Evenementen zoals een Nationale Akabe-dag (in 2019 te Aalst) zorgen voor een vergrote zichtbaarheid van Akabe.

Scouts en Gidsen Vlaanderen biedt ook een inclusieve animatorcursus aan. Dat is een cursus voor jongeren met een (verstandelijke of niet-zichtbare) handicap die al in leiding staan of (laatstejaars) leden die goesting hebben om leiding te worden. Met dit traject voorziet Scouts en Gidsen Vlaanderen begeleiding op maat.

7. Ik onderhoud een goed contact met Inter. De website www.toegankelijkejeugdlokalen.be is nog steeds een goed instrument voor jeugdverenigingen om voor zichzelf na te gaan hoe een gebouw eenvoudig en met een vrij beperkt budget kan verbeterd worden op het vlak van toegankelijkheid. Daarnaast vindt men er ook de aandachtspunten van toegankelijkheid bij het bouwen of verbouwen van een jeugdlokaal terug. Mijn administratie neemt de onderhoudskosten van de website op zich.

In 2017 werden de sectorale prioriteiten uit het reglement voor het verlenen van investeringssubsidies voor culturele infrastructuur met bovenlokaal belang onder het Fonds Culturele Infrastructuur gewijzigd. Sindsdien kunnen jeugd- en cultuurorganisaties met bovenlokale werking een investeringssubsidie aanvragen voor het toegankelijker maken van de infrastructuur waarover zij beschikken. Voor het verkrijgen van deze investeringssubsidie is het voorleggen van een toegankelijkheidsdoorlichting door Inter een verplichte voorwaarde.

8. Als u hierbij refereert naar de voorgaande vraag, is de genoemde doorlichting van Inter voornamelijk gericht op het toegankelijker maken voor personen met een fysieke handicap. De investeringssubsidies voor het toegankelijker maken van culturele en jeugdinfrastructuur van het Fonds Culturele Infrastructuur zijn echter bedoeld voor alle maatregelen die de integrale toegankelijkheid kunnen bevorderen. Integrale toegankelijkheid betekent dat de infrastructuur voor iedereen op onafhankelijke en gelijkwaardige wijze bereikbaar, te betreden en bruikbaar is. Het gaat dus niet uitsluitend over toegankelijkheidsmaatregelen voor mensen met een fysieke handicap, maar het kan bijvoorbeeld ook gaan over het installeren van prikkelvrije ruimtes voor kinderen met mentale of psychische aandoeningen.

Ook op de website rond toegankelijke jeugdlokalen wordt expliciet aangetoond dat toegankelijkheid, zoals nog te vaak wordt gedacht, niet alleen een zaak is van rolstoelgebruikers. Toegankelijkheid is immers voor iedereen een meerwaarde.

In mijn beleid neem ik binnen de definitie van handicap het volledige spectrum, en dus ook de verscheidenheid aan mentale handicaps, mee.